

2. DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2025/2933
Toplantı Tarihi/Sayısı : 11.12.2025/68
Karar Numarası : 2025/793
Başvuran : ...
Başvuran Vekili/ Vasisi : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : Sincan 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Müdürlüğü
Muhatap Vekili/ Vasisi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın Kurumun işyurtlarında üretilen bazı ürünlerin Kurum kantininde satılmadığı, Kurum kantininde satılan ürünlerin fiyatlarının piyasa fiyatlarından daha pahalı olduğu iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle;

- a. Kurumun işyurtlarında üretilen bazı ürünlerin Kurum kantininde satışa sunulmadığını,
- b. Kantinde satışa sunulan ürünlerin fiyatlarının piyasa fiyatlarından daha yüksek olduğunu, iddia etmiştir.

3. Muhatap Sincan 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

- a. Kurum kantininde 30 adet işyurdu üretimi ürünün satışta olduğu, dışarıdan siparişte bekleyen 4 ürünün bulunduğu, ürün satışlarında işyurtlarında üretilen mallara öncelik verildiği,
- b. Kantinde yer alan diğer ürünlerin, Adalet Bakanlığı İşyurtları Kurumu Daire Başkanlığınca anlaşmalı konsinyatör firmalardan temin edildiği, et ve süt ürünlerinin raf ömrü, soğuk zincir ve tedarik süreci dikkate alınarak haftalık sipariş edildiği, zaman zaman tedarik gecikmeleri nedeniyle satışta aksamalar yaşanabildiği,
- c. Kurum İşyurdu Müdürlüğü faaliyetlerinin, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 1/11/2018 tarihli ve 30582 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu Konsinye Satış İşlemlerine Dair Yönetmelik çerçevesinde yürütüldüğü, hükümlü ve tutuklular arasında herhangi bir ayırım veya ayrıcalık yapılmadığı,
- ç. Ürün fiyatlarının belirlenmesinde Kurumun yetkili olmadığı, fiyatlandırmanın İşyurtları Kurumu Daire

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Başkanlığı tarafından belirlendiği, dolayısıyla Kurum işyurdu müdürlüğünün fiyatları belirleyici konumda bulunmadığı,

d. Sincan 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun, 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi kapsamında yüksek güvenlikli rejime tabi olduğu, bu nedenle hükümlülerin odalarında bulundurabilecekleri eşyaların güvenlik gerekçesiyle sınırlı olduğu bu sebeple, işyurtlarında üretilen tüm ürünlerin kantinde satılması yönündeki talebin uygun görülemediği, belirtilmiştir.

4. Muhatap Kurumun cevabi yazısına karşı başvuranın cevabi dilekçesinde özetle;

a. Kurum kantininde 30 kalem işyurdu üretimi ürünün satışta bulunduğunu, ancak bunlar arasında et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, kuruyemiş, temizlik malzemeleri, çay, zeytin ve zeytinyağı gibi temel tüketim ürünlerinin yer almadığını,

b. Söz konusu ürünlerin tüm hükümlü ve tutuklular tarafından yoğun şekilde tüketildiğini, buna rağmen kantinde bulunmamasının eksiklik teşkil ettiğini,

c. Sincan Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü içerisinde bulunan diğer ceza infaz kurumlarında gecikme/aksama gibi durumların olmadığını, iddia etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili bölümünde "*Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. (...) Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz. (...)*" hükmü yer almaktadır.

6. 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar*" başlıklı 40'inci maddesinde "*(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.*" hükmü yer almaktadır.

9. Mezkûr Yönetmelik'in "*Ön inceleme yapılması*" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili bölümünde "*(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir.*" hükmü yer

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

almaktadır.

10. Mezkûr Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesinde "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*" hükmü yer almaktadır.

11. Mezkûr Yönetmelik'in "*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*" başlıklı 67'nci maddesinde "(1) *Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlallerinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurularda ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*" hükmü yer almaktadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

13. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

14. Başvuranın iddiasının özü diğer ceza infaz kurumlarıyla karşılaştırılabilir nitelikte olmak üzere; ceza infaz kurumu kantinindeki ürün çeşitliliğinin az olduğu ve fiyatların yüksek olduğu şeklindedir.

15. Başvuru kapsamında 6701 sayılı Kanun uyarınca muhatap Sincan 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden başvuru tarihi itibarıyla geriye doğru son 6 ayın kantinde satılan ürünlerin listesi talep edilmiştir. Müdürlük tarafından iletilen liste incelendiğinde kantinde çamaşır suyu, deterjan, temizlik bezi, tıraş köpüğü, iç çamaşırı, havlu, nevresim, çarşaf ve yastık kılıfı, battaniye, yorgan gibi giyim ve tekstil malzemeleri de dahil olmak üzere giyim, yiyecek, içecek, hobi, kırtasiye, küçük ev aleti, elektronik gibi farklı kalemlerde ürünlerin satıldığı görülmüştür. Gıda grubunda ise hazır yiyecekler, kahvaltılık, baharat ve çeşni, tatlı, atıştırmalık ve içecek gruplarına ait birden fazla ürün satıldığı anlaşılmıştır.

16. Müdürlük tarafından iletilen listede ürünlerin fiyatları da yazmakta olup söz konusu fiyatların dış dünya ile karşılaştırıldığında normal olduğu ve fahiş denebilecek bir fark bulunmadığı görülmüştür.

17. Başvuranın kantindeki ürün çeşitliliğine ilişkin şikayetin, talep edilen her ürüne hızlı bir şekilde erişimi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

kısıtlayan alıkonulmanın doğasından kaynaklanan genel bir husus olduğu, işkence ve kötü muamele yasağı bağlamında değerlendirilebilecek yetersiz beslenmeyi işaret etmediği, fiyatların ise dış dünya ile karşılaştırıldığında yüksek olmadığı, bu bağlamda iddiaların yeterince temellendirilmemiş olduğu ya da gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmiştir.

18. Bu çerçevede söz konusu iddianın işkence ve kötü muamele yasağı bağlamında başlı başına bir sorun olarak gündeme gelemeyeceği değerlendirilmiş olup Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 67'nci maddesi uyarınca kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

11/12/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Selami AÇAN
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

Av. Erol GÖKDÖL
Üye

e-imzalıdır

Dr. Ömer ÇELEN
Üye

e-imzalıdır

Selma ÖZTÜRK PINAR
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>